

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa P. N. i K. N.
przeciwko P. spółce akcyjnej w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 20 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 7 kwietnia 2022 r., sygn. akt V ACa 472/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek pozwanej P. spółki akcyjnej w K. o przyznanie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 kwietnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił w zakresie odsetek zaskarżony wyrok z 26 września 2019 r. Sądu Okręgowego w Gliwicach, zasądzający od pozwanej na rzecz powodów odszkodowanie za budynek mieszkalny i jego rozbiórkę oraz odszkodowanie za remont określonych obiektów budowlanych.

Od wyroku Sądu drugiej instancji skargę kasacyjną wnieśli powodowie, wskazując na występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, dotyczącego odszkodowania ustalonego według cen z określonej daty i roszczenia o odsetki za okres przed tą datą i relacji art. 362 k.c. do art. 481 k.c. Ponadto powodowie uznali, że skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sądy *meriti*

orzekały na podstawie nieobowiązującej ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżącego obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie ilości przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest przecież jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Zagadnienie prawne musi być abstrakcyjne i nie może służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia (zob. m.in. postanowienia SN: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z 30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14; z 15 kwietnia 2021 r., I CSK 720/20). Występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego w zasadzie powinno spełniać wymagania stawiane zapytaniu przedstawianego przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob.

np. postanowienia SN: z 24 października 2012 r., I PK 129/12; z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, Biul. SN 2015, nr 5).

Jak wskazał Sąd drugiej instancji odsetki za opóźnienie są rekompensatą dla wierzyciela za uniemożliwienie mu korzystania z należnych mu środków pieniężnych. Spełniają one funkcję waloryzacyjną, ale przede wszystkim odszkodowawczą (wyroki SN: z dnia 29 maja 2000 r., III CKN 823/98; z dnia 16 kwietnia 2009 r., I CSK 524/08, OSNC-ZD 2009, nr 4, poz. 106 i z dnia 7 lipca 2011 r., II CSK 635/10). Zgodnie zaś z art. 363 § 2 k.c. wysokość odszkodowania jest ustalana przez sąd według cen z chwili orzekania (wyrok SN z 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98, OSNC 2000, nr 9, poz. 158). Natomiast jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.). Zagadnienie przedstawione przez skarżącego nie ma znaczenia w niniejszej sprawie i w tym znaczeniu jest pozorne; stanowi próbę kwestionowania wysokości zasądzanego odszkodowania.

W niniejszej sprawie Sądy zastosowały jednoznaczny przepis do ustalonego w danej sprawie stanu faktycznego. Biegła R. Ż. wyliczyła odszkodowanie według cen z daty sporządzenia opinii, czyli z pierwszego kwartału 2018 r. i Sąd pierwszej instancji zasadnie przyjął wyliczenie odszkodowania należnego powodowi, co do budynku mieszkalnego, według stanu właśnie na pierwszy kwartał 2018 r. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, zasądzone odsetki powinny rekompensować możliwe zmiany cen i należało zasądzić odszkodowanie od dnia następnego po tym kwartale, czyli od 1 kwietnia 2018 r.

Skarga nie jest też oczywiście uzasadniona. Powołując się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), strona powinna przedstawić stosowną argumentację prawną zmierzającą do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia wskazanych przez nią przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego wyroku oraz podstaw kasacyjnych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11); uzasadnienie tej przesłanki powinno koncentrować się na wykazaniu tak rozumianej „oczywistości” zasadności skargi.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Apelacyjny wyraźnie wskazał, że to ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze ma zastosowanie w niniejszej sprawie i że naprawienie szkody zgodnie z art. 144 ust. 1 tej ustawy ma nastąpić w pieniądzu.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Wniosek o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego pozwanej został oddalony, gdyż odpowiedź na skargę kasacyjną została złożona po terminie.